

Norges Kulturvernforbund arbeidsplan for 2026–2028

Formål

Norges kulturvernforbund er sammenslutningen for organisasjoner innen kulturvernet og skal arbeide for å styrke kulturvernets rolle i norsk samfunnsliv ved å:

- øke kjennskapen til og interessen for historie og kulturarv
- støtte arbeidet for dokumentasjon, bevaring, bruk og formidling av kulturarv
- bedre rammevilkårene for kulturvernet lokalt, regionalt og nasjonalt

Kulturvernforbundet samordner saker av felles interesse og fremmer disse for myndighetene.

Strategiske Målsetninger 2026–2028

Økt samordning av kulturvernfeltet
Økt synlighet og tydeligere samfunnsrolle
Styrket politisk gjennomslag

Slagord

Vi tar vare på kulturarven

Kulturvernforbundets rolle

Kulturvernforbundet er et fellesorgan som arbeider for det frivillige kulturvernets rammevilkår og posisjon i samfunnet. Vi har en overordnet og koordinerende rolle, og jobber for saker av felles interesse for medlemsorganisasjonene. Samtidig løfter vi frem organisasjonenes rolle i samfunnet, synliggjør deres ulike aktiviteter og kunnskap, og støtter dem i deres arbeid.

Kulturvernorganisasjonene representerer hele bredden innenfor kulturvernfeltet. Det er en styrke at medlemsorganisasjonene har hver sine interesseområder og spisskompetanse på hvert sitt felt. Samtidig kan det være en utfordring å finne samarbeidsområder eller fremstå samlet når interessene er ulike og det politiske ansvaret fragmentert. Det er imidlertid mange likhetstrekk mellom organisasjonene, og én viktig fellesnevner: **vi tar vare på kulturarven.**

Kulturvernforbundet vil arbeide for å koordinere og styrke feltet nasjonalt, regionalt og lokalt og legge til rette for at organisasjonene samarbeider og fremstår som et samlet felt. Som paraplyorganisasjon på feltet, skal Kulturvernforbundet også følge med på relevante trender, temaer og politiske prosesser som berører vårt område, holde organisasjonene orientert og være pådriver for at våre interesser fremmes på alle områder.

Kulturvernforbundet skal arbeide for å styrke kulturvernets rolle i norsk samfunnsliv og bidra til langsiktig styrking og synlighet av kulturarvfeltet som helhet. Mandatet er definert i vedtektene og fastsatt av landsmøtet. I perioden 2026- 2028 har vi følgende strategiske målsetninger:

- Økt samordning av kulturvernfeltet
- Økt synlighet og tydeligere samfunnsrolle
- Styrket politisk gjennomslag

Strategisk mål 1:

Økt samordning av kulturvernfeltet

En av Kulturvernforbundets viktigste funksjoner, er å skape et fellesskap for det frivillige kulturvernet. Dette bekreftes i medlemsundersøkelser, der møteplasser, nettverk og samhold trekkes frem som spesielt verdifulle. Ved å stå samlet, styrker vi felles innsats og gjennomslagskraft, og tydeliggjør vår posisjon som en av de største aktørene på kulturvernfeltet.

Kulturvernforbundet vil bidra til en faglig styrking av organisasjonene og en styrking av det frivillige kulturvernfellesskapet. Dette vil vi gjøre ved å skape møteplasser for organisasjonene der vi legger til rette for erfaringsutveksling og inspirasjon, samordner politiske budskap og setter faglige temaer på dagsorden. Kulturvernforbundet vil også styrke samarbeidet på regionalt nivå i denne perioden, gjennom å etablere og koordinere fylkesvise kulturvernnettverk. De regionale kulturvernnettverkene skal bidra til å skape mer aktivitet, samarbeid og flere møteplasser for det frivillige kulturvernet, og være et kontaktpunkt inn mot regionale og lokale myndigheter. I tillegg vil vi videreutvikle samordningen på lokalt nivå gjennom arrangementer knyttet til kulturverndagene.

Innsatsen skal bidra til økt aktivitet og mer samarbeid, og til at kulturvernfeltet fremstår som samlet og koordinert.

Prioriterte innsatsområder

Kulturvernforbundet skal:

- bidra til utvikling og økt samordning ved å skape møteplasser for Kulturvernforbundet og medlemsorganisasjonene
- arbeide for økt samordning av det frivillige kulturvernfeltet i utvalgte fylkeskommuner
- videreutvikle Kulturverndagene som en felles nasjonal satsning og arena for samarbeid
- bidra til økt internasjonalt samarbeid på kulturvernfeltet

Strategisk mål 2:

Økt synlighet og tydeligere samfunnsrolle

Med høyt engasjement og spisskompetanse på hver sine områder, gjør kulturvernorganisasjonene og de mange lokallagene en betydelig innsats i forhold til dokumentasjon, bevaring, bruk og formidling av kulturarven. Med nesten 300 000 medlemmer totalt, er det høy aktivitet over hele landet. Samlet sett, utgjør det frivillige kulturvernet selve bærebjelken innenfor kulturvernet.

Vi vil at flere skal kjenne til denne innsatsen, og vår rolle i samfunnet. Dette er viktig med tanke på organisasjonsutvikling og rekruttering, men også for å skape interesse og engasjement for historie og kulturarv generelt. I tillegg er det viktig å øke myndighetenes kjennskap til det frivillige kulturvernet, og organisasjonenes samfunnsnytte i forhold til verdiskaping, næringsutvikling, innovasjon og bærekraft, og til demokrati, tilhørighet, inkludering, trivsel og helse. Den siste tiden har også beredskap blitt et viktig tema.

Kulturvernforbundet skal bidra til økt synlighet av det frivillige kulturvernet på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå, og øke kjennskapen til det frivillige kulturvernets rolle i samfunnet. Vi vil også arbeide for at kulturvernorganisasjonene framstår som en tydelig, mangfoldig og samlet bevegelse. Kommunikasjonsarbeid, politisk arbeid og nettverksbygging er viktige innsatsområder for å oppnå dette.

Prioriterte innsatsområder

Kulturvernforbundet skal:

- arbeide for å synliggjøre det frivillige kulturvernets aktiviteter og samfunnsnytte nasjonalt, regionalt og lokalt
- utvikle og styrke Kulturvernforbundets varemerke, synlighet og gjenkjennelighet for å styrke fellesskapet og oppnå legitimitet og gjennomslag hos myndigheter og beslutningstakere
- øke bevisstheten om det frivillige kulturvernarbeid i samfunnet generelt, være synlige i offentlige kulturverndebatter og delta på relevante seminarer, konferanser og møter
- være synlig i media, dele og spre innhold fra alle medlemsorganisasjonene, ha en oppdatert og aktuell nettside og være synlige og aktive i sosiale medier
- videreutvikle nettverksforbindelser med offentlige institusjoner og andre samarbeidspartnere
- delta i relevante forskningsprosjekter og være pådriver for mer kunnskap om kulturarvfeltet

Strategisk mål 3:

Styrket politisk gjennomslag

Politisk påvirkningsarbeid er en av Kulturvernforbundets viktigste oppgaver, med stor verdi for våre medlemsorganisasjoner og regionale nettverk. Vi har en viktig rolle som talerør for det frivillige kulturvernet, et godt overblikk over politiske prosesser og samordner budskap for å stå sterkere sammen.

Det er et fragmentert politisk ansvar på kulturvernfeltet, der organisasjonene tilhører ulike departementer og stortingskomiteer på nasjonalt nivå, og ulike avdelinger på regionalt og lokalt nivå. En konsekvens av dette, er at det mangler en helhetlig politikk på kulturarvfeltet. Kulturvernforbundet er pådriver for at myndighetene skal ha en helhetlig, ambisiøs og langsiktig plan for å ta vare på og videreføre kulturarven, både immateriell kulturarv og fysiske kulturminner og miljøer.

Kulturvernforbundet jobber aktivt for å tydeliggjøre det frivillige kulturvernets rolle som en av de største aktørene og kunnskapsleverandørene på kulturvernfeltet. Vi fremmer saker av felles interesse, samtidig som vi støtter organisasjonene i deres eget arbeid. Vi har et særskilt fokus på å styrke organisasjonenes vilkår, slik at de kan gjøre en enda bedre innsats på sine respektive områder. Vi er også pådrivere for at Kulturvernforbundet, kulturvernorganisasjonene og nettverkene blir invitert med i relevante politiske prosesser på alle nivå, og i samarbeidsprosjekter og nettverk der de kan bidra med sin kompetanse. Arbeidet skal bidra til en bedre politikk på kulturvernfeltet, styrket politisk gjennomslag og bedre rammevilkår for det frivillige kulturvernet.

Prioriterte innsatsområder

Kulturvernforbundet skal:

- utøve systematisk dialog med myndighetene
- koordinere høringsinnspill og utspill
- arbeide for å styrke medlemsorganisasjonenes vilkår gjennom økt grunnstøtte, full og rettighetsbasert momskompensasjonsordning og annen offentlig og privat støtte
- arbeide for at kulturvernorganisasjonene inviteres inn i beslutningsprosesser på nasjonalt, fylkes- og kommunalt nivå
- sette kulturvernpolitikk på dagsorden gjennom den årlige kulturarvkonferansen, debatter og møter